

se morala zateči po prvo pomoč k zdravniku Lautnerju v Ločah, sedaj se pa zdravita v mariborski bolnici.

Žepar je izmaknil v Mariboru šivilji Sofiji Tomažič iz Spodnje Sv. Kungote ročno torbico, v kateri je imela nekaj nad 200 Din.

Radi malenkosti uboj. Pri Sv. Trojici v Slov. goricah sta se po pitju in petju spopadla 34letni mesarski pomočnik Peter Čuček, ki nima stalnega bivališča, in Lovrenc Kukovec, posestniški sin iz Oseka. Slednji je obležal s prebodenim srcem in je koj izdihnil. Do uboja je prišlo, ker je Kukovec bratranec Leopold vrgel Čučeka v sneg in ga po njem poveljal. Prijeti ubijalec se izgovarja s silo-žranom.

Žalostna smrt izziivača. Pri posestniku Štefanu Lepeju v Stopnem pri Makolah je bil na obisku Anton Španinger iz Rač. Na dvorišče k Lepeju je prišel v pijanosti izživat in klicat na korajžo Franc Babšek iz Stopnega. Lepej je šel iz hiše in vprašal izziivača, kaj da hoče. Babšek je navlal nanj in mu prizadjal na roki 7 cm dolgo rano. Na pomoč je prišel Španinger, katerega je udaril Babšek z ročajem noža po glavi. Ko sta se ruvala Babšek in Španinger, je skočil Lepej v kolarnico in prinesel iz nje dva kola. Oba napadena sta odgnala razsajača po par udarcih z dvorišča v beg. Babšek se je na pobegu radi udarcev onesvestil. Našle so ga ženske, ga zavleklo v Lepejev hlev, a po prepeljavi na dom je umrl vsled počene lobanje. Zopet ena smrtna žrtev preobilne pijače, ki vzame človeku vsako razsodnost.

Pozor pred sleparji! V jeseni so se pojavili skoraj po vseh krajih Slovenije neki krošnjariji, ki so z avtom vozili okrog oblačilno blago ter ga razpróđajali za 100 odstotkov dražje kot v domačih trgovinah. S svojo zgovornostjo so mnogo ljudi premotili ter so jim navadno kamgarn hlačevino (cajg) prodajali za pravi češki kamgarn ter so ubogi nevedneži, ki ne poznajo blaga, utrpeli pri eni obleki škode nad 100 Din. Vsekakor je vsem priporočati, da se v bodoče varujejo ter ne kupujejo oblačilnega blaga od krošnjarjev, ki blago ponujajo po hišah, ampak krijejo potrebo pri domačih trgovcih, kjer ne bodo osleparjeni, kot so bili od neznanih jim čifutskih krošnjarjev.

Ubitega so našli na poljski poti pri Novem mestu 27letnega posestnikovega sina Jožefa Erjavca iz Sel pri Ratežu. Radi preobilnega alkohola je prišlo do pretepa. Erjavca je udaril Jožef Šušteršič z ročico po glavi tako hudo, da je obležal nezavesten in je zmrznil na poljski poti.

Izpred sodišča.

Če pride preveč fantov na svatovanje. V Hruševki pri Kamniku je posetilo ženitovanje pri posestniku Jerneju Toniju kar 30 fantov. Radi neke rjuhe je prišlo med prežarji do prepira in pretepa. Zaklan je obležal Janez Kuhar. Radi uboja je dal odgovor pred ljubljanskimi sodniki 27. decembra 23letni samski delavec

Maks Baloh, doma iz Zg. Tuhinja pri Kamniku. Obtoženi je bil obsojen na 2 leti in 6 mesecev ječe.

*

Slovenska Krajina.

Uradni dnevi Združbe trgovcev v Soboti. Dne 29. decembra 1935 so se vršili uradni dnevi združbe trgovcev v Soboti v Gornjih Petrovcih v gostilni g. Mikoše Franca, ob 11. uri istega dne v Gornji Lendavi v gostilni g. Maršika in popoldne ob 2. uri pri Sv. Juriju v Prekmurju v gostilni g. Koblemerja. Ob tej priliki so se vršila tudi predavanja o pravilni sestavi davčnih napovedi, ki se morajo predložiti od 1. do 31. jan. 1936. Trgovci so se polnoštevilno udeležili teh predavanj, saj njihovi interesi tega ne samo iščejo, temveč tudi zahtevajo, da pridejo končno do aktivne trgovine in tudi glede odmere davka na poštena tla, da se ne bi še nadalje zakopavali v dolgove.

Mačkovec. Na naši šoli smo imeli nad vse lepo »Božičnico«. Gosp. šolski upravitelj Černy je sam sestavil za to priložnost igrico in jo srečno izpeljal. Otroci so nam zelo lepo zapeli. Siromašni otroci so bili obdarovani. Čestitamo g. upravitelju in njegovim otrokom.

Sv. Sebeščan. G. Kerec, misijonar je poslal domov v Prosečko vas pismo, ki nas navdaja s strahom. Zdej bo dobil pomoč.

Bodonci. Pravda med rim. kat. cerkvijo in med občno Bodonci se bliža h koncu. Srečno sodišče je določilo pokopališče naši Cerkvi. Občina je vložila priziv. Ko bo sklep pravomočen, bomo obširneje poročali.

Pečarovec. Kaka razlika je med prejšnjim re-

žimom in sedanjim, se vidi tudi iz tega, da smo mi vložili pritožbo proti dodelitvi oziroma sedežu občine Mačkovci jan. 1934. leta in nismo dobili niti odgovora od banovine in tudi kolekov nam niso vrnil. Pred 10 dnevi smo zopet vložili pritožbo oziroma prošnjo in zdaj smo že klicani na glavarstvo radi združitve občine.

Sobota. G. Štefan Sraka, tehnik pri okrajnem cestnem odboru v Soboti, je položil strokovno-stavbni izpit pred komisijo kr. banske uprave v Ljubljani. G. Sraku, ki je doma iz Dokležovja v Slovenski krajini, iskreno čestitamo! — Za soboške reveže je daroval poznanec soboškega okraja g. Josip Benko Din 1000. Ta plemeniti dar zasluzi vso pohvalo in zahvalo v imenu siromakov soboške občine. — 15. decembra je lutkovno gledališče zopet razveselilo naše malčke. Vprizorilo je čarobno igro »Čarobni svet«. Otroci so vsi navdušeni sledili poteku igre in so polni veselja odhajali domov. — Titan Anton, posestnik v Soboti, je umrl v starosti 47 let. Njegova nenadna smrt je povzročila veliko sočutje s preostalo družino. Pokojnik je bil zadnja leta član soboške občinske uprave. Pokojniku blag spomin! — Umrli so v soboški bolnišnici v novembru: trije moški in tri ženske. Naj jim sveti večna luč!

Nesreča v Dobrovniku. Siromak David Bukovec iz Dobrovnika je prišel truden in žejen v žganjarijo. Z veseljem je prijel ponujeno mu steklenico žganja in je pil žganje kakor vodo. Nesreča pa je hotela, ko se je že nekoliko napil žganja, da je prišel v bližino ognja v žganjariji. Nenadoma se mu je vnela obleka in je dobil hude opekline po vsem telesu. Prepeljali so ga takoj na kirurški oddelek soboške bolnice, kjer se zdravi. Obstoja pa upanje, da bo ostal pri življenju.

Komunisti v opoziciji in v vladi.

Delo komunistov v opoziciji.

Komunisti imajo navado, da povsod, kjer so v opoziciji ali nasprotniki vlade, delujejo zoper militarizem. Pri proračunskih razpravah v raznih zbornicah nastopajo ostro in navadno glasujejo proti izdatkom za vojaštvo. So tudi hudi nasprotniki smrtne kazni, seveda le tam, kjer niso v vladi. Kak krik je šel po njihovih listih, ko sta bila pred nekaterimi leti v Združenih državah Severne Amerike usmrčena dva italijanska komunisti! Komunisti zagovarjajo delavske koristi, kar je čisto prav. Zahtevajo zadostno plačo in čim krajši delavni čas. Nastopajo pa zoper akordno delo, češ, da se delavska moč pri tem preveč izrablja. Kar se tiče vere, se navadno drže gesla: Vera je zasebna stvar. To pa delajo za to, da bi tudi verne delavce privabili na svojo stran. Seveda, ko jih enkrat imajo v pesti, potem že skrbe, da vero kmalu iztrgajo iz njihovih src. Vse to delajo pri nas bolj na skrivnem.

Delo komunistov v vladi.

Tako delajo komunisti, kjer niso na oblasti; kjer pa imajo oblast kot v Rusiji in v Mehiki, tam delajo celo drugače. V Rusiji gojijo militarizem. Na zadnjem ruskem sovjetskem kongresu je poročal maršal Tuhačevskij, da ima Rusija stalno armado 940.000 mož. V slučaju vojne bi se to število moglo zvišati na 13 milijonov mož. Tankov ima Rusija nad 3000. Število bojnih letal znaša po cenitvi ino-

zemskih vojaških izvedencev okrog 5000. Po poročilu Tuhačevskega je v obratu 17. tovaren za bojna letala. Vojni proračun je že leta 1931 znašal v našem denarju 52 milijard dinarjev. Od tistega časa pa se je še povešal. To je vojaška moč sovjetov, pripravljena, da brani in širi komunizem.

In kar se tiče umorov, so sovjeti postrelili in poklali že na milijone oseb brez kake sodne preiskave. Koliko ljudi pa je poginilo po njihovi krivdi vsled lakote in v izgnanstvu na Soloveckih otokih in v Sibiriji! Tudi otroci so med njimi. A še ni dovolj. Letos 7. aprila so sovjeti izdali zakon, da se mladoletni otroci, ki so stari najmanj 12 let in, ko jim je dokazano, da so ropali, izvršili nasilna dejanja, koga telesno pohabili ali umorili, postavljene pred navadno sodišče in bodo sojeni po kazenskih zakonih za odrasle. Sovjeti torej streljajo 12letne otroke. Take uspehe je rodila njihova vzgoja.

In kar se tiče dela, sovjeti v Rusiji ravno tako izžemajo delavce kot kapitalisti. Letos meseca septembra je nek rudar Stahanov, gotovo v dogovoru s sovjeti, v premogovnem kraju Doneca v 6 urah izkopal 102 toni premoga. Sovjeti so ta način dela razglasili kot eno največjih pridobitev proletarijata. Listi pišejo: »Bodimo vsi Stahanovi!« In zdaj bodo na vse pretege izžemali delavce. Seve, kdor ne bo tako delal, bo obdolžen sabotaže in bo prišel v nevarnost, da bo ustreljen! Kako bi gromeli komunisti, če bi kak kapitalist storil kaj takega!

Kako sovjeti pojmujejo besede: Vera je zasebna stvar, je pa itak dovolj zna-

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

no. Iz za časa rimskih cesarjev ni nihče tako preganjal vere kot sovjeti.

Tako delajo komunisti, drugače tam, kjer so na vladi in drugače tam, kjer je do grenki kruh opozicije. So pa še druge razlike. Zato se marsikateri inozemski komunist, ki spozna ruske razmere, razočaran vrne. Pred kratkim smo navedli ameriškega inženirja Taudula, ki je šel v Rusijo kot navdušen komunist, a se je vrnil po treh letih kot nasprotnik komunizma.

Svitar o Rusiji.

In »Ruski gol.« z dne 8. decembra l. l., stran 2, navaja po listu »Bund« poročilo nekega Svitarja, ki o Rusiji tako-le poroča: »Način vladanja v Rusiji je popolnoma nespameten. Tam ne gospoduje socializem, marveč grozno trinoštvo. Kar sem tam videl, me je v višji meri razočaralo. Nisem videl niti enega človeka, da bi se iskreno smejal. Vsi žalujejo in trpijo. Povsod vlada mrklo nezadovoljstvo, katerega vsa gorečnost oblasti ne more zatreti. Bomba je gotova, da poči, kar se more zgoditi v poljubnem trenutku. V Rusijo ne prihaja niti ena inozemska knjiga ali časopis, a Rusija razširja v izobilju svoj agitatorični tisk po celem svetu. V tem tisku se brez pridržka hvali delo trinoštva, ki je dalo ruskemu narodu

edino dobro — umirati od lakote. Bil sem priča, kako so delavci jedli v državnih jedilnicah. Gnusilo se mi je, ker to, kar se je predlagalo delavcem, ni bilo primerno niti za pse«. Tako se glasi poročilo očividca.

Madžar o Rusiji.

V listu »Novij put« se popisujejo utisi nekega Madžara Raula L. o Rusiji. Doma je bil aktivni komunist. Dne 15. septembra 1931 je prišel v Rusijo. Tam je imel več služb in je užival vse prednosti inozemskega privilegiranega komunista. Pa delo sovjetske oblasti je ubilo v njem vero v komunizem. Ni mu več bilo ostati v Rusiji, razočaran se je vrnil. Popisuje, kako ubožno živijo delavci v Rusiji in da »vstajajo gladni od mize«. Piše tudi, da prvo, kar inozemec posebno opazi v ruski vasi, je velika vernost kmečkoga ljudstva. A tudi v mestih ljudstvo cerkve, ki so še ostale, številno obiskuje.

To so poročila zrelih mož-komunistov, ki so sami na sebi občutili ukrepe sovjetske oblasti. Zato so njihova poročila verodostojna. Naši ljudje naj bodo previdni! Naj ne nasedajo plačanim, nezrelim agitatorjem in marksističnim listom, ki na povelje Moskve opisujejo sovjetsko oblast v samih rožnatih barvah!

otrok sirotišnice č. šolskih sester; ljudje so bili navdušeni ob lepem nastopu najmanjših. In še zadnjo nedeljo božičnica ljudskošolskih otrok; tako so lahko bili starši ponosni na svoje otroke, ko so videli, kaj njihova deca vse zmore.

Znamenitosti iz življenja gobavcev.

Pred kratkim je opozorila »Zveza narodov« javnost, da je njen statistični urad baš ugotovil, da imamo sedaj na svetu že deset milijonov gobavcev in da živi od teh danes že okoli 15.000 v raznih evropskih državah, iz česar razvidimo, da se gobavost širi, namesto da bi se omejevala. Znano je tudi, da so si vsi narodi v Evropi že uvedli svoja lastna taborišča gobavcev.

Tudi stara Avstrija je imela že tako zavetišče v Metkoviću ob Neretvi v Dalmaciji, kjer so zbirali predvsem Dalmatince, kateri poznajo to bolezen kot »falkadina«. — V Jugoslaviji imamo tudi tako taborišče v bližini Sarajeva. Stalež teh nesrečnežev nam sicer ni znan, toda govorilo se je pred nekaj časom, da je neki gobavec ušel iz taborišča in dva dni blodil okoli mesta in so ga šele potem zopet ujeli.

Dosedaj tvorijo glede gobavcev edino le še Slovenci izjemo, kajti iz vse zgodovinske dobe še ne poznamo niti enega primera, da bi bila gobavost napadla kakega Slovenca, k čemer pripomore očividno naše zdravo podnebje v alpskem pasu, dasi imajo tudi drugi kraji take ugodnosti, pa vendar podležejo čisto tej bolezni.

Gobavci so zelo uporni ljudje. Brali smo že večkrat, da so se v Romuniji zaradi slabe prehrane spuntali in gredo kar nad zdravnike in stražarje, ako jim ti ne nudijo potrebne olajšave v njihovem težkem položaju.

Dočim je pa znano, da se mnogo evropskih misijonarjev, med temi je tudi nekaj Slovencev, posveča omiljenju usode gobavcev, nam vendar nihče ne pove niti besede o načinu zdravljenja te bolezni in čujemo vedno le isto jedno novico, da proti gobavosti vsa narava in vsa znanost ne ve in ne pozna nobenega učinkovitega leka, ter bi po takem tudi znani ljudski rek, da nudi narava za vsako človeško bolezen svoj poseben lek, tudi postal popolnoma jalov.

DRUŠTVENE VESTI

Sv. Rupert v Slov. gor. V našem Sv. Rupertu v Slov. gor. je pa stopilo na plan osveženo in pomlajeno prosvetno društvo »Slomšekov tabor«. Zadihalo je novo življenje in osvežilno vpliva na vso faro. Že na ustanovnem občnem zboru se je prijavilo čez 100 članov. V dokaz aktivnega delovanja in velike požrtvovalnosti uprizarji naše društvo na Novega leta dan popoldan po večernicah prekrasno igro »Vrniteve«. Igra se bo vršila v zasebnih prostorih gospoda Krajnc Franca, mesarja in posestnika istotam,

kateri je dobrohotno odstopil svoje prostore društvu brezplačno v uporabo.

Slovenska Bistrica. Na novega leta dan bo po večernicah v »Hotelu Beograd« uprizaritev božičnega misterija: Henrik, gobavi vitez.

Slovenska Bistrica. Zadnji mesec nam je dvarana hotela Beograd pokazala število lepih prireditvev, tako nastop mladega slovenjebistriškega pevskega društva »Zvonček« s pevskimi točkami, govorom in ljudsko igro »Tihotapec«. Bila je to tipljeno svojska prireditev. Za 8. december smo praznovali Marijanski dan z izvincerkveno prosiavo, ki je pokazala lepo tiho delo katoliške mladine, stopajoče za vzorci Brezmadežne. Želimo, da bi se osmotedmeterska prosiava vsako leto obhajala. Teden pozneje je sledila božičnica

Božič so obhajali Italijani na abesinskem bojišču zelo skromno.

Vojaske duhovniki so opravili službo božjo na frontah, kjer je bilo mogoče. Vojakom so razdelili darove. V italijanski luki Masava ob rdečem morju je bila polnočnica.

S kakimi močmi so razpolagali Abesinci v zadnjih bojih na severu?

V zadnjih bojih na severu so sodelovale čete rasa Kase, rasa Sejuma in vojnega ministra rasa Mulugete. Ti boji so se vršili med jezerom Abangi in Amba Alogi, južno od Makale. Vse abesinske čete na omenjenem področju štejejo 100 tisoč mož. Čete okoli Desija, kjer je abesinski gene-

Očetov greh.

I.

Pri Zvoniku v Podkraju sta bila dva krojača v šteri. To sta bila posebna možaka.

Mojster je bil velik in širok kakor divji mož. Gosti, sivi lasje so mu štrleli na vse strani, kakor od vihre razdejana njiva lanu; čez usta pa so mu visele mogočne ruse. Moral je biti že kaj čez petdeset let. Pisal se je Jurij Močilnik, ljudje pa so mu rekli: mojster Krištof, že zaradi tega, ker je bil tako grozne postave, še bolj pa, ker je svoje besede rad zasolil s »Krištofom«. Oj ti Krištofov štor ti! Za pomočnika mu je bil Janez Laznik, ki so mu ljudje rekli »kranjski Janez«; pred kakimi dvajsetimi leti je namreč privandral nekod s Kranjskega pa je besede še vedno po kranjsko zavijal. Lepo rdeča lica je imel, na sredi pa droben nos; toda ta nosek je vse zvohal, kar je v treh farah naokoli dišalo ali pa smrdelo.

Tako sta Krištof in Janez vedno imela kaj govoriti, in kadar jima je novic zmanjkalo, sta se obkladala s priimki: »Ti osel!« »Bik! Vol!« »Ti mrha!« — in kdor bi ju ne poznal, bi s strahom čakal, kdaj si skočita v lase. Toda možakarja sta se zakrohotala in spogledala, kakor se dva brata bolj toplo ne moreta. Kajti rada sta se imela.

Sicer Janez ni zlahka prišel do besede. Mojster Krištof je najrajši sam govoril in jezik se mu je sukal ko vreteno in piskal kakor hripave orgle.

»Ti Krištofov štor ti,« je dejal Janezu, »saj se s teboj ne menim. Sam s seboj govorim; tako vsaj vem, da s pametnim človekom govorim.«

Kadar jima je že vsega zmanjkalo, sta začela žvižgati in sta kar cele pol ure žvižgala pesmi in koračnice; bila sta namreč oba tudi godca.

Pri vsem tem pa sta pridno vdevala in šivala in delo jima je šlo hitro od rok. Zato so ju bili povsod veseli.

Pri Zvoniku sta bila danes prvič v šteri.

Stari Zvonik je bil vdovec in se je pred tremi leti priselil s Primorskega v ta kraj. Dolgo sivo brado je imel in bil podoben kakemu preroku iz starega testamenta. Bil je moder in pobožen mož. Posebno rad je prebiral sveto pismo. V črno platno povezano je imel tisto veliko izdajo s slikami, ki jo je dala natisniti Družba sv. Mohorja. Zato je tudi otrokom dal sama svetopisemska imena: starejši hčerki je bilo ime Marta, sinoma, ki sta bila okoli dvajsetih let, Marka in Luka, mlajši, osemnajstletni, pa Marija.

Čedni so bili vsi Zvonikovi otroci, prav posebno pa Marta. Bila je tiho in marljivo dekle — in čim bolj so se fantje ozirali zanjo, tem bolj jim je šla s poti. Ne enega ni bilo, ki bi se bil mogel pohvaliti,